

HERÈNCIES / LEGACIES

II CONGRÉS INTERNACIONAL

[INTERNATIONAL CONFERENCE]

SECCIÓ D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA I MÓN ACTUAL
DEPT. HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA, UB

2022. 06. 20-22

CIRCULAR

[Segona
Segunda
Second
2021. 11]

[DISENY NMG : @elcelgrafic]

Fac. Geografia i Història, UB. Montalegre, 6. Barcelona

legaciesconference22@ub.edu

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

II CONGRÉS INTERNACIONAL

[INTERNATIONAL CONFERENCE]

SECCIÓ D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA I MÓN ACTUAL
DEPT. HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA, UB

HERÈNCIES / LEGACIES

Barcelona, 20, 21 i 22 de juny de 2022

Secció d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona

SEGONA CIRCULAR (novembre de 2021)

COMITÈ ORGANITZADOR

Teresa Abelló, Giovanni C. Cattini, Víctor Gavin, Jordi Ibarz, Paola Lo Cascio, Jordi Roca Vernet, Carles Santacana, Queralt Solé, Antoni Vives.

El comitè organitzador del congrés Herències: Legacies, que se celebrarà a Barcelona els dies 20, 21 i 22 de juny de 2022, informa de les meses de debat acceptades per al citat congrés i anima a participar-hi a totes les persones interessades en aquestes temàtiques.

Les propostes de comunicació hauran d'incloure les següents dades:

Un títol i un resum d'entre 150 i 200 paraules, autor, institució i correu electrònic. El termini de presentació romandrà obert fins el 10 de gener de 2022, i hauran de dirigir-se a les adreces e-mail dels coordinadors/es de cada mesa de debat que figuren en aquest document. La coordinació de cada mesa avaluarà i seleccionarà les propostes que es rebin donant resposta afirmativa o negativa abans del 20 de gener de 2022. Les comunicacions acceptades es faran públiques en una tercera circular amb el programa definitiu del Congrés.

Les propostes acceptades s'hauran de concretar en un text de treball, no publicable però sí apte per al debat, d'entre 2.000 i 4.000 paraules, que es podrà fer circular abans de la celebració del congrés i adient per una presentació/ intervenció de 10 minuts. Aquest text haurà d'estar a disposició dels coordinadors de taula el 31 de maig de 2022.

INSCRIPCIÓ

Els detalls per a la inscripció s'especificaran en la tercera circular però aquesta comportarà un pagament de 60€ per comunicació acceptada que donarà dret a un certificat de comunicant per part de l'organització del Congrés. Els textos signats per diversos autors/es requeriran la inscripció individual de cadascuna d'aquestes persones si volen tenir dret a un certificat individual de comunicant. No es faran certificats conjunts.

Per a consultes: legaciesconference22@ub.edu

II CONGRÉS INTERNACIONAL

[INTERNATIONAL CONFERENCE]

SECCIÓ D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA I MÓN ACTUAL
DEPT. HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA, UB

HERÈNCIES / LEGACIES

Barcelona, 20, 21 y 22 de junio de 2022

Secció d'Història Contemporània de la Universitat de Barcelona

SEGUNDA CIRCULAR (noviembre de 2021)

COMITÉ ORGANIZADOR

Teresa Abelló, Giovanni C. Cattini, Víctor Gavin, Jordi Ibarz, Paola Lo Cascio, Jordi Roca Vernet, Carles Santacana, Queralt Solé, Antoni Vives.

El comité organizador del congreso Herències : Legacies, que se celebrará en Barcelona los días 20, 21 y 22 de junio de 2022, informa de las mesas de debate aceptadas para el citado congreso y anima a participar a todas las personas interesadas en estas temáticas.

Las propuestas de comunicación tendrán que incluir los siguientes datos:

Un título y un resumen de entre 150 y 200 palabras, autor, institución y correo electrónico. El plazo de presentación permanecerá abierto hasta el 10 de enero de 2022, y tendrán que dirigirse a las direcciones e-mail de los coordinadores/as de cada mesa de debate que figuran en este documento. La coordinación de cada mesa evaluará y seleccionará las propuestas que se reciban dando respuesta afirmativa o negativa antes del 20 de enero de 2022. Las comunicaciones aceptadas se harán públicas en una tercera circular con el programa definitivo del Congreso.

Las propuestas aceptadas se tendrán que concretar en un texto de trabajo, no publicable pero sí apto para el debate, de entre 2.000 y 4000 palabras, que se podrá hacer circular antes de la celebración del congreso y adecuado por una presentación/ intervención de unos 10 minutos. Este texto tendrá que estar a disposición de los coordinadores de mesa el 31 de mayo de 2022.

INSCRIPCIÓN

Los detalles para la inscripción se especificarán en la tercera circular, pero esta comportará un pago de 60€ por comunicación aceptada que dará derecho a un certificado de comunicante por parte de la organización del Congreso. Los textos firmados por varios autores/se requerirán la inscripción individual de cada una de estas personas si quieren tener derecho a un certificado individual de comunicante. No se harán certificados conjuntos.

Para consultas: legaciesconference22@ub.edu

HERÈNCIES / LEGACIES

Barcelona, 20, 21 and 22 June 2022
Contemporary History Section of University of Barcelona

SECOND CIRCULAR (November 2021)

ORGANISING COMMITTEE

Teresa Abelló, Giovanni C. Cattini, Víctor Gavin, Jordi Ibarz, Paola Lo Cascio, Jordi Roca Vernet, Carles Santacana, Queralt Solé, Antoni Vives.

The organising committee of the Herències: Legacies conference, which is to be held in Barcelona on 20, 21 and 22 June 2022, is pleased to announce the subjects of the panels that have been accepted for the conference. We would like to invite all those interested in these topics to participate.

Proposals for papers must include the following information: a title and summary of between 150 and 200 words, together with names of the author(s), institution, and an email address. Proposals must be sent to the e-mail address of the coordinators of each panel listed in this document before 10 January 2022. The coordinators will evaluate the proposals, make their selection, and inform applicants of their decision before 20 January 2022. Accepted papers will then be made public in a third circular that will include the final programme of the conference.

Those whose proposals have been selected must provide a working text of between 2,000 and 4,000 words, which is for debate rather than publication. The text will be circulated before the conference and proposers will be requested to prepare a presentation of about 10 minutes. The text must be submitted to the coordinators by 31 May 2022.

REGISTRATION

Details for registration will be specified in the third circular. There will be a 60€ fee per accepted paper, which will entitle participants to a certificate as speaker. Texts signed by several authors will require the individual registration of each writer if they wish to receive an individual certificate. Joint certificates will not be issued.

For further information, please consult: legaciesconference22@ub.edu

TAULA / MESA / PANEL 1

Llegats culturals transfronterers: estudi de la influència de les transferències transnacionals en la història cultural.

Legados culturales transfronterizos: estudio de la influencia de las transferencias transnacionales en la historia cultural.

Border-crossing cultural legacies: studying the influence of transnational transfers within cultural history.

Coordinador / Coordinator

Ewa Anna Kumelowski (e.kumelowski@gmail.com)

Department of South-Eastern European History – Humboldt University of Berlin.
CETOBaC – École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS), Paris.

A mesura que el camp de la història transnacional va guanyant popularitat, es presta relativament poca atenció a la influència dels intercanvis transnacionals en els paisatges culturals que habiten. No obstant això, la circulació, tant metafòrica com física, dels actors transculturals ha tingut un indubtable impacte en els processos de (de)construcció cultural del segle XX. Aquesta taula proposa tornar a centrar l'atenció en els llegats dels grans canvis polítics, econòmics i culturals que han saltat les fronteres i els continents per a influir en els desenvolupaments culturals en espais geogràficament allunyats, qüestionant com aquestes petjades van afectar tant les institucions com als actors informals responsables de la seva integració en els llocs que habitaven. Aquesta convocatòria espera rebre treballs que tractin sobre els vincles internacionals dels productors culturals, discutint com artistes, cineastes, escriptors i altres intel·lectuals van interactuar amb conceptes o actors estrangers per a integrar els intercanvis transnacionals en el desenvolupament de les construccions culturals locals.

A medida que el campo de la historia transnacional va ganando popularidad, se presta relativamente poca atención a la influencia de los intercambios transnacionales en los paisajes culturales que habitan. Sin embargo, la circulación, tanto metafórica como física, de los actores transculturales ha tenido un indudable impacto en los procesos de (de)construcción cultural del siglo XX. Este panel propone volver a centrar la atención en los legados de los grandes cambios políticos, económicos y culturales que han saltado las fronteras y los continentes para influir en los desarrollos culturales en espacios geográficamente alejados, cuestionando cómo estas huellas afectaron tanto a las instituciones como a los actores informales responsables de su integración en los lugares que habitaban. Esta convocatoria espera recibir trabajos que traten sobre los vínculos internacionales de los productores culturales, discutiendo cómo artistas, cineastas, escritores y otros intelectuales interactuaron con conceptos o actores extranjeros para integrar los intercambios transnacionales en el desarrollo de las construcciones culturales locales.

As the field of transnational history gains steadily in popularity, relatively little attention is paid to the influence of transnational exchanges on the cultural landscapes they inhabit. Nevertheless, the circulation, both metaphorical and physical, of cross-cultural actors has undoubtedly impacted the processes of cultural (de)construction in the XX Century. This panel proposes to bring back the focus to legacies of major political, economic, and cultural

shifts that have skipped borders and continents to influence cultural developments in geographically removed spaces, questioning how these traces affected both institutions and informal actors responsible for their integration into the places they inhabited. This call for applications looks forward to receiving papers dealing with the international links of cultural producers, discussing how artists, filmmakers, writers, and other intellectuals interacted with foreign concepts or actors to integrate transnational exchanges into the development of local cultural constructions.

TAULA / MESA / PANEL 2

Els llegats culturals del turisme a la història:
un patrimoni per tenir en compte

Los legados culturales del turismo en la historia:
un patrimonio a tener en cuenta

The cultural legacies of tourism in history:
a heritage to consider

Coordinador / Coordinator

Antoni Vives Riera (tonivives@ub.edu)

Universitat de Barcelona

La relació entre turisme i cultura ha estat vista tradicionalment com una cosa negativa. D'una banda, s'ha entès el turisme com una pràctica d'homogeneïtzació cultural que ha contribuït a la desaparició de cultures locals. Per l'altra, s'ha vist com un dispositiu de mercantilització de la cultura que l'ha banalitzat i buidat de contingut. En la present taula assumim la creativitat cultural del turisme i defensem la configuració històrica de cultures turístiques en el marc de les que s'han pogut desenvolupar identitats locals, regionals o nacionals. Aquesta cultura ha deixat un llegat i un patrimoni que el tradicional menysprear elitista al turisme ha impedit valorar en la seva justa mesura. Des d'una perspectiva transdisciplinari, en la present taula ens interessa debatre i comparar coneixements sobre l'aparició al llarg dels segles XIX i XX de diferents manifestacions culturals que poden ser valorades com a patrimoni turístic: literatures, arquitectures, pintures, cinematografies, arts gràfiques, música, espectacles escènics i estètiques originades a partir de la pràctica turística i les experiències que comporta.

La relación entre turismo y cultura ha sido vista tradicionalmente como algo negativo. Por una parte, se ha entendido el turismo como una práctica de homogeneización cultural que ha contribuido a la desaparición de culturas locales. Por la otra, se ha visto como un dispositivo de mercantilización de la cultura que la ha banalizado y vaciado de contenido. En la presente mesa asumimos la creatividad cultural del turismo y defendemos la configuración histórica de culturas turísticas en el marco de las que se han podido desarrollar identidades locales, regionales o nacionales. Esta cultura ha dejado un legado y un patrimonio que el tradicional desprecio elitista al turismo han impedido valorar en su justa medida. Desde una perspectiva transdisciplinaria, en la presente mesa nos interesa debatir y comparar conocimientos sobre la aparición a lo largo de los siglos XIX y XX de diferentes manifestaciones culturales que pueden ser valoradas como patrimonio turístico: literaturas, arquitecturas, pinturas, cinematografías, artes gráficas, música, espectáculos escénicos y estéticas originadas a partir de la práctica turística y las experiencias que comporta.

tografías, artes gráficas, músicas, espectáculos escénicos y estéticas originadas a partir de la práctica turística y las experiencias que conlleva.

The relationship between tourism and culture is usually regarded as something negative. On the one hand, tourism has been understood as a practice of cultural homogenization that has contributed to the disappearance of local cultures. On the other hand, it has been seen as a device for the commodification of culture that has trivialized it and emptied it of content. At this session, we assume the cultural creativity of tourism and defend the historical configuration of tourist cultures within the framework of which local, regional or national identities have been able to develop. This culture has left a legacy and a heritage that the traditional elitist disdain for tourism has prevented it from being valued in its rightful measure. From a transdisciplinary perspective, in this session we are interested in discussing and comparing knowledge about the appearance throughout the 19th and 20th centuries of different cultural manifestations that can be valued as tourist heritage: literature, architecture, paintings, cinematography, graphic arts, music and aesthetics in general, originated from the practice of tourism and the experiences it entails.

TAULA / MESA / PANEL 3

La conservació i restauració de la materialitat del passat recent. Nous mètodes, intervencions i projectes

La conservación y restauración de la materialidad del pasado reciente. Nuevos métodos, intervenciones y proyectos

The conservation and restoration of the materiality of the recent past. New methods, interventions and projects

Coordinador / Coordinator

Laia Barbero (99.barberodiaz.laia@gmail.com)

Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya.

Alba Peña (apenamu@gmail.com)

Associació Memòria Soterrada i Sociedad de Ciencias Aranzadi.

Júlia Servera (juliaservera94@gmail.com)

Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya.

La conservació i restauració del patrimoni cultural, es en l'actualitat un procés interdisciplinari que implica moltes disciplines (ciència, art, museologia, gestió, etc...) i que des fa relativament poc, s'ha començat a aplicar en materials de contextos tant propers a l'actualitat.

Proposem analitzar des de diferents punts de vista les dinàmiques passades, presents i futures en la conservació i restauració d'aquests materials, els agents participants, la problemàtica que implica aquesta materialitat, reflexions sobre aspectes com el collecccionisme, l'espoli o la recreació històrica, així com nous projectes entorn la idea de preservar la materialitat del passat recent en tota la seva gran diversitat (material bèl·lic, quotidiana, estructures, espais, etc.).

La conservación y restauración del patrimonio cultural, es en la actualidad un proceso interdisciplinario que implica varias disciplines (ciencia, arte, museología, gestión, etc.) y que desde hace relativamente poco, se ha empezado a aplicar en materiales de contextos tan cercanos al presente.

Proponemos analizar des de los diferentes puntos de vista las dinámicas pasadas, presentes y futuras en la conservación y restauración de estos materiales, agentes participantes, la problemática que implica esta materialidad, reflexiones sobre aspectos del colecciónismo, el expolio o la recreación histórica, así como nuevos proyectos en torno a la idea de preservación de la materialidad del pasado reciente en toda su gran diversidad (material bélico, cuotidiano, espacios, etc.)

The conservation and restoration of cultural heritage is currently an interdisciplinary process that involves many disciplines (science, art, museology, management, etc.) and that has recently begun to be applied in materials of contexts so close to the present.

We propose to analyze from different points of view the past, present and future dynamics in the conservation and restoration of these materials, the participating agents, the problems involved in this materiality, reflections on aspects such as collecting, pillaging or historical recreation, as well as new projects around the idea of preserving the materiality of the recent past in all its great diversity (war or everyday material, structures, spaces, etc.).

TAULA / MESA / PANEL 4

Dones i homes en els mercats de treball: llegats de la contemporaneïtat (segles XIX i XX)

Mujeres y hombres en los mercados de trabajo: legados de la contemporaneidad (siglos XIX y XX)

Women and men in labor markets: legacies of contemporaneity (19th and 20th centuries)

Coordinador / Coordinator

Cristina Borderías (cborderiasm@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Mónica Borrell (monicaborrell@ub.edu)
Universitat de Barcelona

Malgrat els enormes canvis experimentats pels mercats de treball en les recents dècades de segle XX i el segle XXI, la segregació per gènere dels mercats de treball és persistent i, sense que la seva explicació pugui reduir-se a una herència de el passat, tampoc pot explicar-se sense tenir en compte el pes de la història. Aquesta sessió pretén reunir contribucions que posin l'accent en l'anàlisi de les continuïtats.

En particular:

- » La configuració de les identitats de gènere dels oficis masculins i femenins.
- Quins elements incideixen en la construcció d'un ofici lligat a un

sexe determinat? Quines adaptacions permeten la seva reproducció en períodes de canvi rellevants (tecnològics, econòmics, polítics ...)?

- » Anàlisi comparats de les condicions de treball dels oficis masculins i femenins (formació, promoció, salaris, temps de treball) i la seva evolució en el temps.
- » Anàlisi de la influència de les polítiques institucionals en la segregació per gènere dels mercats de treball (Estat, sindicats, associacions empresarials ...)
- » Tensions entre discursos i pràctiques socials respecte al treball de les dones.

A pesar de los enormes cambios experimentados por los mercados de trabajo en las recientes décadas del siglo XX y el siglo XXI, la segregación por género de los mercados de trabajo es persistente y, sin que su explicación pueda reducirse a una herencia del pasado, tampoco puede explicarse sin tener en cuenta el peso la historia. Esta sesión pretende reunir contribuciones que pongan el acento en el análisis de estas continuidades.

En particular:

- » La configuración de las identidades de género de los oficios masculinos y femeninos. ¿Qué elementos inciden en la construcción de un oficio ligado a un sexo determinado? ¿Qué adaptaciones permiten su reproducción en períodos de cambio relevantes (tecnológicos, económicos, políticos...)?
- » Análisis comparados de las condiciones de trabajo de los oficios masculinos y femeninos (formación, promoción, salarios, tiempos de trabajo) y su evolución en el tiempo.
- » Análisis de la influencia de las políticas institucionales en la segregación por género de los mercados de trabajo (Estado, sindicatos, asociaciones empresariales...)
- » Tensiones entre discursos y prácticas sociales respecto al trabajo de las mujeres.

Despite the enormous changes experienced by labor markets in the recent decades of the 20th and 21st centuries, the gender segregation of labor markets is persistent and, without reducing its explanation to an inheritance from the past, neither It can be explained regardless of the weight of the history. This session aims to gather contributions that emphasize the analysis of continuities in the reproduction of gender segregation.

Particularly:

- » The configuration of gender identities of male and female trades. What elements influence the construction of a trade linked to a specific sex? What adaptations allow its reproduction in periods of relevant change (technological, economic, political ...)?
- » Comparative analysis of the working conditions of male and female trades (training, promotion, wages, working hours) and their evolution over time.
- » Analysis of the influence of institutional policies on the gender segregation of labor markets (State, unions, business associations ...)
- » Tensions between discourses and social practices regarding women's work.

TAULA / MESA / PANEL 5

Cooperativisme: més enllà d'un model econòmic

Cooperativismo: más allá de un modelo económico

Cooperativism: beyond an economic model.

Coordinador / Coordinator

Mònica Borrell (monicaborrell@ub.edu)

Universitat de Barcelona.

Mar Masip (mar.mc91@hotmail.com)

Universitat de Barcelona.

El cooperativisme es configura per combatre les desigualtats socials i econòmiques que assolaven a les famílies de la classe treballadora. Sorgí per transformar el sistema de producció, distribució i consum de baix a dalt amb l'ús de noves fórmules i pràctiques econòmiques col·lectives. El cooperativisme a l'actualitat veta i prioritza el bé comú per sobre del lucre i els interessos individuals per transformar les dinàmiques individualistes i competitives imperants per unes de col·lectives. Per això, el llegat del cooperativisme de finals del segle XIX i de principis del segle XX pot ser una guia a seguir per la configuració d'un nou model social. La memòria històrica cooperativa forma part de l'imaginari històric col·lectiu català tot i que sovint ha estat obviada o menystinguda en les narratives històriques. Per això fem una crida a la presentació de comunicacions que permetin acabar amb aquest dèficit i impugnar les polítiques que amaguen els valors i la moral popular encarnats en el cooperativisme.

El cooperativismo se configuró para combatir las desigualdades sociales y económicas que asolaban a las familias de la clase trabajadora. Surgió para transformar el sistema de producción, distribución y consumo de abajo a arriba con el uso de nuevas fórmulas y prácticas económicas colectivas. El cooperativismo en la actualidad vela y prioriza el bien común por encima del lucro y de los intereses individuales para transformar las dinámicas individualistas y competitivas imperantes por otras de colectivas. Por eso, el legado del cooperativismo del siglo XIX y de principios del siglo XX puede ser una guía en la configuración de un nuevo modelo social. La memoria histórica cooperativa forma parte del imaginario histórico colectivo catalán a pesar de que, a menudo, ha sido obviada o minusvalorada en las narrativas históricas. Por eso realizamos un llamamiento a la presentación de comunicaciones que permitan acabar con este déficit e impugnar las políticas que esconden los valores y la moral popular encarnados en el cooperativismo.

Cooperativism arose from the desire to combat the social and economic inequalities to which working class families were subjected. The objective was to transform the system of production, distribution and consumption from the bottom up using new approaches and collective economic practices. Cooperatives today prioritize the common good over profit and individual interests, while seeking to turn individualistic and competitive forces into collective dynamics. The lessons of 19th and early 20th century cooperativism may therefore help to create a new model of society. Despite often being ignored or undervalued in historical narratives, the cooperative movement is part of the Catalan collective imagination. We invite papers that seek to make up for this deficit and contest policies that downplay the values and morals of working people, values and morals that are enshrined in the movement.

TAULA / MESA / PANEL 6

L'herència del colonialisme Hispà– Francès en el Magreb
 La herencia del colonialismo Hispano– Francés en el Magreb
 The legacy of Hispanic French colonialism in the Maghreb

Coordinador / Coordinator

Jaume Camps Girona (jaume.camps@urv.cat)
 Universitat Rovira i Virgili.

Rocío Rojas–Marcos Albert (rojasmarcos@us.es)
 Universidad Pablo de Olavide de Sevilla.

Rocío Velasco de Castro (rvelde@unex.es)
 Universidad de Extremadura.

La presència espanyola i francesa al Magreb ha marcat el seu esdevenir històric i encara avui trobem vestigis materials i immaterials de la seva influència, amb conseqüències que encara són presents en l'actualitat política, social i cultural, com és la qüestió de les fronteres, la literatura en llengua espanyola o la descolonització fallida del Sàhara.

Les principals línies de debat versaran entorn dels següents eixos:

- » Les relacions de veïnatge entre els països magrebins amb les seves velles metròpolis.
 Una realitat innegable malgrat unes relacions ambivalentes i sempre complexes.
- » L'evolució del nou estat postcolonial: economia, política, cultura i societat.
 Com a dia d'avui algunes pràctiques colonials tenen vigència
 o en quina mesura s'ha optat per la ruptura amb el passat
 per a afrontar els reptes del present i del futur.
- » La literatura magrebina en francès i espanyol. La política cultural de França a través de plataformes tan importants com la Francofonia..., contrasta amb l'actuació d'Espanya al Marroc, però, malgrat les limitacions existents i a l'absència de suport institucional, l'espanyol s'està consolidant com a llengua literària d'alguns autors.
- » El patrimoni material i immaterial: el que encara es conserva, el que s'ha destruït, re-significat o simplement abandonat.
- » Els manuals escolars i el període colonial. Com s'explica la colonització a les noves generacions? Anàlisi d'enfocaments i metodologies emprades.

La presencia española y francesa en el Magreb ha marcado su devenir histórico y aún hoy encontramos vestigios materiales e inmateriales de su influencia, con consecuencias que aún están presentes la actualidad política, social y cultural, como es la cuestión de las fronteras, la literatura en lengua española o la descolonización fallida del Sáhara.

Las principales líneas de debate versarán en torno a los siguientes ejes:

- » Las relaciones de vecindad entre los países magrebíes con sus viejas metrópolis.
 Una realidad innegable pese a unas relaciones ambivalentes y siempre complejas.

- » La evolución del nuevo estado poscolonial: economía, política, cultura y sociedad. Cómo hoy algunas prácticas coloniales tienen vigencia o en qué medida se ha optado por la ruptura con el pasado para afrontar los retos del presente y del futuro.
- » La literatura magrebí en francés y español. La política cultural de Francia a través de plataformas tan importantes como la Francofonía..., contrasta con la actuación de España en Marruecos, pero, pese a las limitaciones existentes y a la ausencia de apoyo institucional, el español se está consolidando como lengua literaria de algunos autores.
- » El patrimonio material e inmaterial: el que aún se conserva, el que se ha destruido, re-significado o simplemente abandonado.
- » Los manuales escolares y el período colonial. ¿Cómo se explica la colonización a las nuevas generaciones? Análisis de enfoques y metodologías empleadas.

The Spanish and French presence in the Maghreb has marked its historical evolution and today we can find material and immaterial vestiges of its influence, with consequences that are still present in the Political, Social and Cultural present, such as the question of Borders, Literature in Spanish Language or the failed decolonization of the Sahara.

The main lines of debate are:

- » Neighborhood relations between the Maghreb countries with their old colonial states. An undeniable reality despite ambivalent and always complex relationships.
- » The evolution of the new postcolonial state: Economy, Politics, Culture and Society. How today some colonial practices have validity or the breaks with the past has been chosen to deal with the challenges of the present and the future.
- » The Maghreb Literature in French and Spanish. The cultural policy of France through platforms like Francophonie ..., this contrasts with the presence of Spain in Morocco, but, despite of the limitations and the absence of institutional support, Spanish is consolidating itself as a Literary Language of some authors.
- » Tangible and intangible Heritage: that which is still conserved or has been destroyed, re-signified or simply abandoned.
- » School Manuals and the Colonial period. How is Colonization explained to the new generations? Analysis of approaches and methodologies used.

TAULA / MESA / PANEL 7

L'allargada ombra de Weimar a Europa
 La alargada sombra de Weimar en Europa
 Weimar's long shadow in Europe

Coordinador / Coordinator

Jesús Casquete (jesus.casquete@ehu.es)
 Universidad del País Vasco/ Euskal Herriko Unibertsitatea y
 Zentrum für Antisemitismusforschung–Berlín (ZfA).

Un segle després de la instauració de la República de Weimar (1919–1933) i del subsegüent accés dels nacionalsocialistes al poder, la primera experiència de democràcia a Alemanya resulta encara més que present, i no sols en aquest país.

En la taula tenen cabuda propostes que abordin l'empremta de Weimar a Alemanya i en la resta d'Europa, d'Est a Oest, en dimensions com són l'arquitectura institucional, les polítiques simbòliques i de la memòria, el sistema de partits o les polítiques econòmiques tal com les hem coneugut des del final de la Segona Guerra Mundial. L'objectiu de la taula consisteix a analitzar els ensenyaments d'un període històric, el de la República de Weimar, l'abast de la qual fa temps que va deixar de ser estrictament alemany per a esdevenir europeu.

Un siglo después de la instauración de la República de Weimar (1919–1933) y del subsiguiente acceso de los nacionalsocialistas al poder, la primera experiencia de democracia en Alemania resulta todavía más que presente, y no solo en ese país.

En la mesa tienen cabida propuestas que aborden la impronta de Weimar en Alemania y en el resto de Europa, de Este a Oeste, en dimensiones como son la arquitectura institucional, las políticas simbólicas y de la memoria, el sistema de partidos o las políticas económicas tal y como las hemos conocido desde el final de la Segunda Guerra Mundial. El objetivo de la mesa estriba en analizar las enseñanzas de un periodo histórico, el de la República de Weimar, cuyo alcance hace tiempo que dejó de ser estrictamente alemán para devenir europeo.

A century after the establishment of the Weimar Republic (1919–1933) and the subsequent accession of the National Socialists to power, the first experience of democracy in Germany is still more than present, and not only in that country.

The panel admits proposals that address the imprint of Weimar in Germany and the rest of Europe, from East to West, in dimensions such as the institutional architecture, the symbolic and memory policies, the party system or the economic policies established and/or implemented from the end of the Second World War to the present day. The aim is to address the lessons of a historical period, the Weimar Republic, whose scope has long since ceased to be strictly German in order to become European.

TAULA / MESA / PANEL 8

Un futur sense memòria: documentació i fonts en l'era digital

Un futuro sin memoria: documentación y fuentes en la era digital

A future without memory: documentation and sources in the digital age.

Coordinador / Coordinator

Agustí Colomines i Companys (colomines@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Gemma Caballer Albareda (gemmacaballer@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Marc Macià Farré (marc.macia@udl.cat)
Universitat de Lleida.

La taula vol abordar les dificultats per preservar les noves formes de documentació en l'era digital, des dels xats de WhatsApp fins a una infinitat de piulades a Twitter. La historiografia podrà generar coneixement sense la preservació d'aquestes fonts? Hi haurà, per contra, una preservació massiva que generarà relats historiogràfics cada cop més complexos i incapços de generar consensos interpretatius? Com es pot explicar l'any de pandèmia i confinaments massius a tot el món sense tenir accés a les comunicacions digitals entre governants? En l'era de la preservació documental digital es requereix d'un gran esforç públic i privat vers la selecció de les dades, els mètodes de recerca, la formació de nous arxius i l'adaptació a unes noves tecnologies en canvi constant. El taller està obert a explorar tots aquests camps i la reflexió que se'n deriva dins de l'àmbit de les ciències socials i les humanitats, amb especial atenció a les humanitats digitals i la historiografia.

La mesa quiere abordar las dificultades para preservar las nuevas formas de documentación en la era digital, desde los chats de WhatsApp hasta una infinidad de tuits en Twitter. La historiografía podrá generar conocimiento sin la preservación de estas fuentes? Habrá, por el contrario, una conservación masiva que generará relatos historiográficos cada vez más complejos e incapaces de generar consensos interpretativos? Cómo explicar el año de pandemia y confinamientos masivos en todo el mundo sin tener acceso a las comunicaciones digitales entre gobernantes? En la era de la preservación documental digital se requiere de un gran esfuerzo público y privado hacia la selección de los datos, los métodos de investigación, la formación de nuevos archivos y la adaptación a unas nuevas tecnologías en cambio constante. El taller está abierto a explorar todos estos campos y la reflexión que se deriva dentro del ámbito de las ciencias sociales y las humanidades, con especial atención a las humanidades digitales y la historiografía.

The panel wants to address the difficulties of preserving new forms of documentation in the digital age, from WhatsApp chats to countless Twitter tweets. Will historiography be able to generate knowledge without preserving these sources? Will there be, on the other hand, a massive preservation that will generate increasingly complex historiographical narratives that are incapable of generating interpretive consensus? How can the year of pandemic and mass confinement around the world be explained without access to digital communications

between politicians? In the age of digital preservation, a great deal of public and private effort is required towards the selection of data, research methods, formation of new archives and adaptation to new and constantly changing technologies. The panel is open to explore and reflect on all these fields between social sciences and humanities, with special attention to the digital humanities and historiography.

TAULA / MESA / PANEL 9

Herències del Feixisme a l'Europa del segle XX:
un enfoc intergeneracional

Herencias del fascismo en la Europa del siglo XX:
un enfoque intergeneracional

The legacies of fascism in 20th century Europe:
an intergenerational approach

Coordinador / Coordinator

Pablo del Hierro Lecea (pablo.delhierro@maastrichtuniversity.nl)
Maastricht University.

Carlos Domper Lasús (cdomper@unizar.es)
Universidad de Zaragoza.

La nostra taula pretén analitzar l'extrema dreta europea entre finals de la IGM i mitjans dels anys 80 del segle passat des d'una perspectiva generacional. Els treballs presentats tindran com a focus d'atenció les interaccions entre l'anomenada generació GI (aqueells nascuts entre 1901–1924), i la generació del baby boom (que inclou als nascuts entre 1943 i 1960). Així mateix, es tindran en compte treballs que reflecteixin el rol de mediador o correja de transmissió entre les altres dues generacions que va desenvolupar l'anomenada generació silenciosa (que inclou als nascuts entre 1925 i 1942). En concret, ens interessen treballs que aprofundeixin en: la memòria sobre diferents fites, mites i símbols de l'extrema dreta desenvolupada per les generacions esmentades; els conflictes sorgits entre els seus membres a conseqüència de l'existència de memòries diferents sobre els mateixos esdeveniments o símbols; els processos de transmissió intergeneracional d'aquestes memòries i els seus mecanismes, així com la influència del context en la transformació d'aquestes. Atès que s'espera una nombrosa presència de ponents internacionals en aquesta taula, l'anglès pot ser la llengua de treball durant la celebració de la mateixa i els interessats a participar en ella hauran d'enviar als coordinadors un text de 1500 paraules en el qual s'inclogui un cv de no més de 500 paraules.

Nuestra mesa pretende analizar la extrema derecha europea entre finales de la IGM y mediados de los años 80 del siglo pasado desde una perspectiva generacional. Los trabajos presentados tendrán como foco de atención las interacciones entre la llamada generación GI (aquejlos nacidos entre 1901–1924), y la generación del baby boom (que incluye a los nacidos entre 1943 y 1960). Asimismo, se tendrán en cuenta trabajos que reflejen el rol de mediador o corrección de transmisión entre las otras dos generaciones que desarrolló la llamada generación silenciosa (que incluye a los nacidos entre 1925 y 1942). En concreto, nos interesan trabajos

que profundicen en: la memoria sobre diferentes hitos, mitos y símbolos de la extrema derecha desarrollada por las generaciones mencionadas; los conflictos surgidos entre sus miembros como consecuencia de la existencia de memorias distintas sobre los mismos acontecimientos o símbolos; los procesos de transmisión intergeneracional de esas memorias y sus mecanismos, así como la influencia del contexto en la transformación de las mismas. Dado que se espera una numerosa presencia de ponentes internacionales en esta mesa, el inglés puede ser la lengua de trabajo durante la celebración de la misma y los interesados en participar en ella deberán enviar a los coordinadores un texto de 1500 palabras en el que se incluya un cv de no más de 500 palabras.

This panel aims to analyse the European far right between the end of WWI and the mid-1980s from an intergenerational perspective. The papers presented will mainly focus on the interactions between the so-called GI generation (those born between 1901–1924), and the baby boom generation (including those born between 1943 and 1960). It will also take into account proposals that examine the mediating role played by the so-called silent generation (which includes those born between 1925 and 1942). Specifically, the panel looks for works that delve into: the memories of crucial twentieth century landmarks for the far right, myths and symbols of the extreme right developed and shared by the aforementioned generations; the conflicts that arose between their members as a result of the existence of different memories of the same events or symbols; the processes of intergenerational transmission of these memories and their mechanisms, as well as the influence of the context in the transformation of such memories. Given that an important number of foreign panelists are expected in this workshop, the working language might be English. Colleagues interested in participating should send a text of 1500 words including a cv of no more than 500 words to the panel coordinators.

TAULA / MESA / PANEL 10

El paisatge com a herència: geografies, memòries i materialitats

El paisaje como herencia: geografías, memorias y materialidades

Landscape as heritage: geographies, memories and materialities.

Coordinador / Coordinator

Eulàlia Díaz i Ramoneda (eulaliadlr@gmail.com)
Investigadora independent.

Laia Gallego Vila (laia gallegovila@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Jordi Ramos Ruiz (ramoselprat@gmail.com)
Universitat de Barcelona.

La present taula té per objectiu l'abordatge dels paisatges dels segles XIX i XX des d'una perspectiva transdisciplinari. El paisatge resulta una vessant més d'anàlisi històric de les formes de representació i reproducció material de les dimensions social, política, cultural i mental del món contemporani.

Es tracta d'una particular herència: l'estratigrafia del passat en el paisatge acumula de forma sobreposada i entrelligada geografies, memòries, imaginaris i materialitats. L'articulació del territori, l'ús de l'energia, l'explosió de la tecnologia i les cosmovisions sobre el medi físic són algunes de les dimensions de la transformació entre la societat contemporània i el paisatge. Són d'interès aquí propostes transdisciplinars sobre processos diversos que tingueren lloc en el paisatge entre els segles XIX I XX: la industrialització, la globalització, la migració, els conflictes bèl·lics contemporanis o la urbanització i la consegüent desruralització.

La presente mesa tiene por objetivo el abordaje de los paisajes de los siglos XIX y XX desde una perspectiva transdisciplinar. El paisaje resulta una vertiente más de análisis histórico de las formas de representación y reproducción material de las dimensiones social, política, cultural y mental del mundo contemporáneo.

Se trata de una particular herencia: la estratigrafía del pasado en el paisaje acumula de forma sobrepuerta y entrelazada geografías, memorias, imaginarios y materialidades. La articulación del territorio, el uso de la energía, la explosión de la tecnología y las cosmovisiones sobre el medio físico son algunas de las dimensiones de la transformación entre la sociedad contemporánea y el paisaje. Son de interés aquí propuestas transdisciplinares sobre procesos diversos que tuvieron lugar en el paisaje entre los siglos XIX Y XX: la industrialización, la globalización, la migración, los conflictos bélicos contemporáneos o la urbanización y la consiguiente desruralización.

This session aims to address landscapes of the 19th and 20th centuries from a trans-disciplinary perspective. The landscape results in a further historical analysis of the forms of representation and material reproduction of the social, political, cultural and mental dimensions of the contemporary world.

This is a particular heritage: the stratigraphy of the past in the landscape accumulates over-layered and unleashed geographies, memories, imaginations and materiality. The articulation of the territory, the use of energy, the explosion of technology and views on the physical environment are some of the dimensions of the transformation between contemporary society and landscape. In this session, we are interested in trans-disciplinary proposals from various processes that took place in the landscape between 19th and 20th century: industrialization, globalization, migration, contemporary wars, urbanization and the consequent deruralisation.

TAULA / MESA / PANEL 11

Formes de mutualisme a la societat contemporània (segle XVIII– a 1936)

Formas de mutualismo en la sociedad contemporánea (siglo XVIII– a 1936)

Self-help in contemporary society (18th century– 1936)

Coordinador / Coordinator

Llorenç Ferrer Alos (llferrer@ub.edu)

Universitat de Barcelona.

Alfons Zarzoso (azarzoso@museudelamedicina.cat)

Museu d'Història de la Medicina de Catalunya.

Totes les societats han desenvolupat mecanismes i institucions per abordar els infortunis que es produueixen en el cicle de la vida o les dificultats derivades de les desigualtats socials. Així hom s'ha hagut d'enfrontar a les malalties que podien inhabilitar pel treball, a l'arribada de la vellesa, els accidents laborals, la maternitat... Des del segle XVIII es van desenvolupar diferents formes de mutualisme a les que s'hi van acollir treballadors i classes mitjanes, especialment a la ciutat, per fer front a totes aquelles dificultats.

En aquesta taula volem rebre aportacions sobre les diferents formes d'associació mutual davant la malaltia, la mort, la maternitat (societats d'ajuda mútua, mútues d'accidents, patronals, religioses, companyies d'assegurances, etc.) que es van desenvolupar des de finals del segle XVIII fins el 1936. Davant del poc coneixement sobre el tema, hom espera comunicacions sobre exemples concrets de mútues de tota mena, incidència real, formes organitzatives, abast del moviment mutualista i tot allò que ens ajudi a conèixer el desenvolupament d'aquestes formes de protecció social.

Todas las sociedades han desarrollado mecanismos e Instituciones para abordar los infortunios que se producen en el ciclo de la vida o las dificultades derivadas de las desigualdades sociales. Los individuos se han tenido que enfrentar a las enfermedades que podían inhabilitar para el trabajo, a la llegada de la vejez, los accidentes laborales, la maternidad... Des del siglo XVIII se desarrollaron diferentes formas de mutualismo por parte de trabajadores y clases medias, especialmente en la ciudad, para hacer frente a todo tipo de dificultades.

En esta mesa queremos recibir aportaciones sobre las distintas formas de asociación mutual ante la enfermedad, la muerte, la maternidad (sociedades de ayuda mutua, mutuas de accidentes, patronales, religiosas, compañías de seguros, etc.) que se desarrollaron desde finales del siglo XVIII hasta 1936. Sabemos poco del tema y por lo tanto se esperan comunicaciones sobre ejemplos concretos de mutuas de todo tipo, incidencia real, formas organizativas, amplitud del movimiento mutualista y todo aquello que nos ayude a conocer el desarrollo de estas formas de protección social.

All societies have developed mechanisms and institutions to address the misfortunes that occur in the cycle of life or the difficulties derived from social inequalities. In the past, individuals faced different situations such as diseases that could disable them for work; the arrival of old age; accidents at work; maternity; and so on. Since the 18th century, different forms of

self-help were developed by workers and middle classes, especially in the city, in order to cope with those kinds of difficulties.

This panel is open to receive contributions on the different forms of self-help (mutual aid societies, mutual accident, employers, religious, insurance companies, etc.) that developed from the end of the 18th century to 1936. We know little about the subject and therefore, communications are expected on specific case studies about mutual societies, social impact, organizational forms, the extent of these self-help initiatives, and everything that helps us to know the development of these forms of social protection.

TAULA / MESA / PANEL 12

Herència i mèrit en la configuració de les elits econòmiques i polítiques (segles XIX–XXI)

Herencia y mérito en la configuración de las élites económicas y políticas (siglos XIX–XX)

Inheritance and merit in the shaping of economic and political elites (19th–20th centuries)

Coordinador / Coordinator

Ricard Garcia-Orallo (ricard.garcia@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Durant els darrers temps sembla haver revifat el debat sobre els factors clau que, en el marc capitalista, intervenen en la configuració, reproducció i renovació de les elits econòmiques i polítiques. Certs economistes i sociòlegs tornen a preguntar-se si els patrimonis heretats —materials i immaterials— han estat la causa essencial de la desigualtat social i econòmica o si, en un sentit diferent, el mèrit ha demostrat ser una palanca efectiva per a la mobilitat social. És un bon moment, doncs, per aprofundir en la qüestió amb perspectiva històrica. L'objectiu d'aquesta taula és compartir els esforços empírics més recents que, a la llum de les noves metodologies i eines disponibles, aspiren a detectar continuïtats i ruptures en aspectes com, per exemple, el pes de les herències en els patrimonis personals, la pervivència de determinades famílies entre els grups de poder o el volum dels capitals transmesos entre generacions.

Durante los últimos tiempos parece haberse reavivado el debate sobre los factores clave que, en el marco capitalista, intervienen en la configuración, reproducción y renovación de las élites económicas y políticas. Ciertos economistas y sociólogos vuelven a preguntarse si los patrimonios heredados —materiales e inmateriales— han venido siendo la causa esencial de la desigualdad social y económica o si, en un sentido diferente, el mérito ha demostrado ser una palanca efectiva para la movilidad social. Es un buen momento, por tanto, para profundizar en la cuestión con perspectiva histórica. El objetivo de esta mesa es compartir los esfuerzos empíricos recientes que, a la luz de las nuevas metodologías y herramientas disponibles, aspiran a detectar continuidades y rupturas en aspectos como, por ejemplo, el peso de las herencias en los patrimonios personales, la pervivencia de determinadas familias entre los grupos de poder o el volumen de los capitales transmitidos entre generaciones.

In recent times, the debate on the key factors involved in the shaping, reproduction and renewal of economic and political elites in the capitalist framework seems to have been revived. Some economists and sociologists are again asking whether inherited wealth —tangible and intangible— has been the essential cause of social and economic inequality or whether, in a different sense, merit has proved to be an effective lever for social mobility. It is therefore a good time to look in greater depth at the issue from a historical perspective. The objective of this panel is to share recent empirical efforts that, in the light of the new methodologies and tools available, aim to detect continuities and ruptures in issues such as the weight of inheritance on personal wealth, the survival of certain families among the power groups or the volume of capital transmitted between generations.

TAULA / MESA/ PANEL 13

Continuitats en les formes de mobilització social i en el món del treball en el període contemporani

Continuidades en las formas de movilización social y en el mundo del trabajo en el período contemporáneo

Continuities in the forms of social mobilization and in the world of labor in the contemporary period

Coordinador / Coordinator

Jordi Ibarz (jordi.ibarz@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Eduard Page (epagecam7@alumnes.ub.edu)
Universitat de Barcelona.

L'objectiu d'aquesta sessió és explorar l'existència de formes i tradicions de mobilització social que perduren malgrat els canvis provocats per mutacions socials i polítiques de gran abast. Algunes formes de protesta considerades arcaiques van perdurar en les societats industrials, i algunes de les pautes de mobilització més comunes del món industrial segueixen vigents a les nostres societats post industrials. També volem considerar les dificultats de determinats canvis legals o institucionals per modificar el dia a dia de la població degut al pes heretat de les costums i la tradició, a la resiliència social, o per la vigència d'unes determinades relacions de poder. L'objectiu d'aquesta taula és mostrar l'existència d'aquests casos de continuïtat en les formes de protesta i de resistències al canvi en el món del treball. En especial seran ben rebudes aquelles comunicacions referides a les formes de mobilització social protagonitzades per dones. Fem una crida a la presentació de comunicacions que puguin aprofundir en la història social del treball que considerin aquests fenòmens i processos de llarga durada.

El objetivo de esta sesión es explorar la existencia de formas y tradiciones de movilización social que perduran a pesar de los cambios provocados por mutaciones sociales y política de largo alcance. Algunas formas de protesta consideradas arcaicas perduraron en las sociedades industriales, y algunas de las pautas de movilización más comunes del mundo industrial siguen vigentes en nuestras sociedades postindustriales. También queremos considerar las

dificultades de determinados cambios legales o institucionales para modificar el día a día de la población debido al peso heredado de las costumbres y la tradición, a la resiliencia social, o por la vigencia de unas determinadas relaciones de poder. El objetivo de esta mesa es mostrar la existencia de estos casos de continuidad en las formas de protesta y de resistencias al cambio en el mundo del trabajo. En especial serán bien recibidas aquellas comunicaciones referidas a las formas de movilización social protagonizadas por mujeres. Hacemos un llamamiento a la presentación de comunicaciones que puedan profundizar en la historia social del trabajo que consideren esos fenómenos de larga duración.

The aim of this session is to explore the traditions and forms of social protest that have endured despite the changes brought about by far-reaching social and political changes. Some forms of protest that were considered archaic endured in industrial societies, and some of the most common forms of mobilisation in the industrial world continue today in our post-industrial societies. We also wish to consider how changes in the law and institutions aimed at modifying the everyday life of the population may encounter difficulties that arise from social resilience, the inherited weight of customs and tradition, or the continued existence of certain power relations. The aim of this panel is to demonstrate the existence of ongoing forms of protest and resistance to change in the world of work. Papers on social protests led by women are particularly welcome. We invite papers that seek to understand the place of these long-term phenomena in the social history of labor.

TAULA / MESA / PANEL 14

El llegat de la fraternitat universal.
Canvi i continuïtat en el moviment esperantista

El legado de la fraternidad universal.
Cambio y continuidad en el movimiento esperantista

The legacy of universal brotherhood.
Change and continuity in the Esperanto movement

Coordinador / Coordinator

Javier Alcalde (jalcaldevi@uoc.edu)
Universitat Oberta de Catalunya.

Enguany es compleixen 135 anys de la publicació de la primera gramàtica de l'esperanto, un idioma destinat a facilitar la comunicació entre les persones i entre els pobles. Desafiant els mals auguris, va sobreviure guerres i persecucions, i ha arribat als nostres dies. És moment de fer balanç del moviment social creat al voltant d'aquesta llengua internacional. Què sabem del moviment esperantista? Quin abast ha tingut? Quins han estat els seus aliats? I els seus oponents? Quina relació ha tingut amb les diferents ideologies i amb altres moviments socials? Ens interessen recerques situades en diferents moments històrics per poder examinar què ha canviat i què s'ha mantingut constant en el seu conjunt. Essent un fenomen transversal i interdisciplinari, són benvingudes contribucions des de la història intel·lectual i de les idees, la història social i la història del moviment obrer, així com d'altres disciplines de les ciències socials, com la sociologia o l'antropologia.

En 2022 se cumplen 135 años de la publicación de la primera gramática del esperanto, un idioma destinado a facilitar la comunicación entre las personas y entre los pueblos. Desafiando las predicciones más agoreras, sobrevivió guerras y persecuciones, y ha llegado a nuestros días. Es momento de hacer balance del movimiento social creado alrededor de esta lengua internacional. ¿Qué sabemos del movimiento esperantista? ¿Qué alcance ha tenido? ¿Cuáles han sido sus aliados? ¿Y sus oponentes? ¿Qué relación ha tenido con las diferentes ideologías y con otros movimientos sociales? Nos interesan investigaciones situadas en diferentes momentos históricos para poder examinar, en su conjunto, qué ha cambiado y qué se ha mantenido constante. Siendo un fenómeno transversal e interdisciplinario, son bienvenidas contribuciones desde la historia intelectual y de las ideas, la historia social y la historia del movimiento obrero, así como de otras disciplinas de las ciencias sociales, como la sociología o la antropología.

This year marks the 135th anniversary of the publication of the first grammar of Esperanto, a language created to facilitate communication among individuals and among peoples. Defying the most ominous predictions, it has survived wars and persecutions and is still with us today. It is time to take stock of the social movement created around this international language. What do we know about the Esperanto movement? What scope has it had? Who have been its allies? And its opponents? What relationship has it had with different ideologies and with other social movements? We are interested in research located at different historical moments in order to examine, as a whole, what has changed and what remains constant. Being a transversal and interdisciplinary phenomenon, we welcome contributions from intellectual history and the history of ideas, social history and the history of the labor movement, as well as other disciplines of the social sciences, such as sociology and anthropology.

TAULA / MESA / PANEL 15

Herències colonials i integració europea
Herencias coloniales e integración europea
Colonial inheritances and European integration

Coordinador / Coordinator

Paola Lo Cascio (paolalocascio@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Marco Di Maggio (marco.dimaggio@uniroma1.it)
Università La Sapienza, Roma.

Aquesta taula vol obrir una reflexió sobre la relació entre les herències colonials i el procés d'integració europea. En aquest sentit, es volen posar a examen tres dimensions: com es van reformular les relacions entre els països comunitaris i les seves antigues colònies; quines van ser les primeres polítiques d'àmbit exterior del conjunt de la Comunitat Europea orientades als antics països colonitzats; i com les herències colonials afectarien el conjunt de vida política de l'Europa integrada, en termes de representacions, vincles i discursos, i especialment en referència a les polítiques migratòries, comercials i de cooperació. Seran ben rebudes totes aquelles comunicacions que contribueixin a aprofundir en aquestes dimensions, analitzant ruptures i continuïtats tant a nivell transnacional i comunitari, com en els diferents països europeus, com finalment també, en perspectiva comparativa.

Esta mesa quiere abrir una reflexión sobre la relación entre las herencias coloniales y el proceso de integración europea. En este sentido, se quieren analizar prioritariamente tres dimensiones: cómo se reformularon las relaciones entre los países comunitarios y sus antiguas colonias; cuáles fueron las primeras políticas de ámbito exterior del conjunto de la Comunidad Europea orientadas a los antiguos países colonizados; y cómo las herencias coloniales afectarían el conjunto de vida política de la Europa integrada, en términos de representaciones, vínculos y discursos, y especialmente en referencia a las políticas migratorias, comerciales y de cooperación. Serán bien recibidas todas aquellas comunicaciones que contribuyan a profundizar en torno a estas tres dimensiones, analizando rupturas y continuidades tanto a nivel trasnacional y comunitario, como en los diferentes países europeos, como finalmente también, en perspectiva comparativa.

This panel wishes to open a reflection on the relationship between colonial inheritances and the process of European integration. In this sense, we want to examine it in three dimensions: how the relations between the community countries and their former colonies were reformulated; what were the first foreign policies of the European Community as a whole aimed at the former colonized countries and how colonial inheritances would affect the set of political life of integrated Europe, in terms of representations, links and topics, and especially in reference to migration, trade and cooperation policies. All papers that contribute to reflecting on these three dimensions, analyzing ruptures and continuities both at a transnational and community level, will be well received, as in the different European countries, as finally also, in comparative perspective.

TAULA / MESA / PANEL 16

Monuments sobre esdeveniments traumàtics: fonts gràfiques

Monumentos sobre acontecimientos traumáticos: fuentes gráficas

Monuments about traumatic events: graphic sources.

Coordinador / Coordinator

Antonio Alejandro López Torregrosa (aalt@alu.ua.es); (antoniocharcuter@gmail.com)
Universitat d'Alacant.

José Miguel Santacreu Soler (jm.santacreu@ua.es)
Universitat d'Alacant.

Els monuments sobre esdeveniments traumàtics, a l'igual que les fonts gràfiques, són dispositius externs de memòria. Manifesten el record de l'esdeveniment i la voluntat de recordar-lo, establint un diàleg amb la pròpia memòria i identitat col·lectiva de la societat que els promou, el fet traumàtic i la seva representació.

Les fonts gràfiques van més enllà del monument i la memòria, perquè s'integren en circuits culturals i comercials que internacionalitzen el seu impacte, ja sigui a través de la premsa, les targetes postals i/o la fotografia i literatura de viatge, etc.

Seguint aquest esquema, la taula pretén abordar les relacions entre els episodis traumàtics col·lectius, la «monumentalització» de la seva memòria i les seues fonts gràfiques. És per això que fem una crida als i les professionals de l'estudi de la memòria i la identitat i de la documentació gràfica per a debatre al respecte i plantejar metodologies per a una correcta lectura d'aquestes relacions, ja sigui mitjançant casos d'estudi particulars o fonamentació teòrica.

Los monumentos sobre acontecimientos traumáticos, al igual que las fuentes gráficas, son dispositivos externos de memoria. Manifiestan el recuerdo del evento y la voluntad de recordarlo, estableciendo un diálogo con la propia memoria e identidad colectiva de la sociedad que los promueve, el hecho traumático y su representación.

Las fuentes gráficas van más allá del monumento y la memoria, pues se integran en circuitos culturales y comerciales que internacionalizan su impacto, ya sea a través de la prensa, las tarjetas postales y/o la fotografía y literatura de viaje, etc.

Siguiendo este esquema, la mesa pretende abordar las relaciones entre los episodios traumáticos colectivos, la «monumentalización» de su memoria y sus fuentes gráficas. Es por ello que hacemos un llamamiento a las y los profesionales del estudio de la memoria e identidad y de la documentación gráfica para debatir al respecto y plantear metodologías encaminadas a la correcta lectura de estas relaciones, ya sea mediante casos de estudio particulares o fundamentación teórica.

The monuments of traumatic events, like graphic sources, are external memory devices. They express the memory of the event and the will to remember it, establishing a dialogue with the memory and collective identity of the society that promotes them, the traumatic events and their representation.

Graphic sources go beyond the monument and the memory, as they are integrated into cultural and commercial circuits that internationalize their impact, whether through the press, postcards and/or photography and travel literature, etc.

Following this scheme, the panel aims to address the relationships between collective traumatic episodes, the «monumentalization» of their memory and their graphic sources. That is why we call on professionals in the study of memory and identity and graphic documentation to discuss this and propose methodologies aimed to the correct reading of these relationships, either through particular case studies or theoretical foundation.

TAULA / MESA / PANEL 17

Ciutats i poder local en processos de canvi polític: herències, continuïtats i ruptures

Ciudades y poder local en procesos de cambio político: herencias, continuidades i rupturas

Cities and local power in processes of political change: legacies, continuities and ruptures

Coordinador / Coordinator

Andreu Mayayo (mayayo@ub.edu)

Universitat de Barcelona.

Òscar Monterde (oscarmonterde@ub.edu)

Universitat de Barcelona.

L'objectiu de la taula es debatre sobre el paper de les ciutats i les institucions municipals en els processos de canvi, consolidació, integració i col·laboració democràtica. Busquem en primer lloc aprofundir en la dimensió local del canvi polític, en la mesura en que permet analitzar i caracteritzar les herències, les continuïtats i les ruptures d'una forma més específica i matisada. I, en segon lloc, posar el focus en les institucions municipals i l'esfera política local, que han demostrat i demostren una capacitat d'actuació, d'innovació institucional i de reflexió autònoma massa vegades minoritzada i que, ben al contrari, és substantiva a la hora d'entendre els processos de canvi, consolidació i integració democràtica. Sobre la base d'aquestes premisses seran ben rebudes totes aquelles comunicacions que analitzin el poder local en els processos de canvi polític i consolidació democràtica així com els processos d'integració i col·laboració institucional a escala supraestatal, tant a Europa com en altres regions del món.

El objetivo de la mesa es debatir sobre el papel de las ciudades y las instituciones municipales en los procesos de cambio, consolidación, integración y colaboración democrática. Buscamos en primer lugar profundizar en la dimensión local del cambio político, en la medida en que permite analizar y caracterizar las herencias, las continuidades y las rupturas de una forma más específica y matizada. Y, en segundo lugar, poner el foco en las instituciones municipales y la esfera política local, que han demostrado y demuestran una capacidad de actuación, de innovación institucional y de reflexión autónoma demasiadas veces minorizada y que, bien al contrario, es sustantiva para entender los procesos de cambio, consolidación e integración democrática. En base a estas premisas serán muy recibidas todas aquellas comunicaciones que analicen el poder local en los procesos de cambio político y consolidación democrática, así como los procesos de integración y colaboración institucional a escala supraestatal, tanto en Europa como en otras regiones del mundo.

The aim of this panel is to discuss the role of cities and municipal institutions in processes of change, consolidation, integration and democratic collaboration. Firstly, we seek to deepen into the local dimension of political change, to the extent that allows us to analyse and characterise legacies, continuities and ruptures in a more specific and nuanced way. And, secondly, we intend to focus on municipal institutions and the local political sphere, which have demonstrated and continue to demonstrate a capacity for action, institutional innovation

and autonomous reflection that is all too often underestimated and which, on the contrary, is essential for understanding the processes of change, consolidation and democratic integration. Based on these premises, all papers that analyse local power in the processes of political change and democratic consolidation, as well as the processes of institutional integration and collaboration on a supra-state scale, both in Europe and in other regions of the world, will be more than welcome.

TAULA / MESA / PANEL 18

Guerra de guerrilles i contrainsurgència en la cruïlla de la contemporaneïtat: impactes globals, petjades materials i memòries

Guerra de guerrillas y contrainsurgencia en la encrucijada de la contemporaneidad: impactos globales, huellas materiales y memorias

Guerrilla warfare and counterinsurgency at the crossroads of the late modern period: global impacts, material traces, and memories

Coordinador / Coordinator

Arnaud Fernández Pasalodos (arnaupasalodos@gmail.com)
Universitat Autònoma de Barcelona.

Luis A. Ruiz Casero (ruiz.casero@gmail.com)
Universidad Complutense de Madrid.

Xurxo Ayán (xurxoayan@fcsh.unl.pt)
Instituto de História Contemporânea–Universidade Nova de Lisboa.

David Alegre Lorenz (david.alegre.lorenz@gmail.com)
Universitat de Girona.

Allà on tenen lloc, tot es veu afectat per la naturalesa i les dinàmiques de les guerres irregulares, alimentades per les diferents estratègies de les autoritats per a combatre-les, des de les pràctiques socials, econòmiques i mediambientals a les relacions familiars, passant per la cultura oral, les formes de control, la salut física i mental, l'àmbit de l'emocional i el sensitiu, els codis culturals o els hàbits quotidians. Aquesta taula es proposa explorar i analitzar les petjades de tota mena que deixen darrere seu. Així doncs, convidem a l'enviament de comunicacions que apunten en aquesta direcció per a qualsevol període i latitud des de finals del segle XVIII fins a l'actualitat, especialment aquelles que abordin com s'han manifestat les guerres irregulares en la contemporaneïtat i com han afectat les comunitats on ocorren; quines visions tenim del fenomen en qüestió, com varien en cada societat i moment i per què; o, també, de quina manera aquestes i les seves diferents manifestacions han donat forma al món en què vivim, de quina forma resulta perceptible tot això en el registre material, en la memòria col·lectiva i en els discursos públics del passat.

Allá donde tienen lugar, todo se ve afectado por la naturaleza y las dinámicas de las guerras irregulares, alimentadas por las diferentes estrategias de las autoridades para combatirlas, desde las prácticas sociales, económicas y medioambientales a las relaciones familiares, pasando por la cultura oral, las formas de control, la salud física y mental, el ámbito de lo

emocional y lo sensitivo, los códigos culturales o los hábitos cotidianos. Esta mesa se propone explorar y analizar las huellas de todo tipo que dejan tras de sí. Así pues, invitamos al envío de comunicaciones que apunten en esta dirección para cualquier periodo y latitud desde finales del siglo XVIII hasta la actualidad, especialmente aquellas que aborden cómo se han manifestado las guerras irregulares en la contemporaneidad y cómo han afectado a las comunidades donde ocurren; qué visiones tenemos del fenómeno en cuestión, cómo varían en cada sociedad y momento y por qué; o, también, de qué manera estas y sus diferentes manifestaciones han dado forma al mundo en que vivimos, de qué forma resulta perceptible todo ello en el registro material, en la memoria colectiva y en los discursos públicos del pasado.

Fueled both by the changing and varied strategies of the guerillas to achieve their goals and the different responses of the authorities to combat them, the nature and dynamics of irregular war affect the whole reality, from the economic, social and environmental practices to family relationships passing through oral culture, forms of social control, physical and mental health, the emotional and sensitive level, cultural codes and the everyday habits. This workshop seeks to explore and analyze all kinds of traces that irregular wars leave behind them. We invite paper submissions in that direction at any time or latitude from the second half of the 18th century to the present, taking into account specially those ones that address the way in which irregular wars have taken place during the late modern period and how they have affected the communities concerned; the different perceptions about them, how these change at a different time within each society; or also how they have shaped our world, in what way become evident in the archaeological record, in the collective memory and the public discourses about the past.

TAULA / MESA / PANEL 19

L'esport com a escenari social en la història

El deporte como escenario social en la historia

Sport as a social stage in history

Coordinador / Coordinator

Xavier Pujadas Martí (xavierpm@blanquerna.url.edu)

Universitat Ramon Llull. Grup de Recerca i Innovació Esport i Societat. Carles

Santacana Torres (carles.santacana@ub.edu)

Universitat de Barcelona.

Carles Viñas Gracia (carlesvinas@ub.edu)

Universitat de Barcelona.

Us convidem a presentar propostes que abordin el tema de les herències i persistències que s'arroseguen des del passat en perspectiva d'història social i cultural de l'esport. Ens interessen particularment aquelles comunicacions resultat de recerques al voltant de les herències immaterials i materials en l'esport, la resistència al canvi en aspectes com esport i gènere, esport i classe social, així com les relacions entre esport i ideologia, esport i moral religiosa, esport i mitjans de comunicació o esport i moviments socials. També seran admeses aquelles que plantegin aspectes com l'educació, el control polític i social sota règims autoritaris, els índexs

de qualitat democràtica, les formes de joc i lleure, les relacions institucionals o les tradicions associades a l'esport. Així, com aquelles expressions que articulin alguna mena de relació entre l'esport i la competició (d'elit o amateur), l'espectacle, el territori o les sexualitats, entre d'altres.

Os invitamos a presentar propuestas que aborden el tema de las herencias y persistencias que se arrastran desde el pasado en perspectiva de historia social y cultural del deporte. Nos interesan especialmente aquellas comunicaciones resultantes de investigaciones alrededor de las herencias inmateriales y materiales en el deporte, la resistencia al cambio en aspectos como deporte y género, deporte y clase social, deporte e ideología, deporte y moral religiosa, deporte y medios de comunicación o deporte y movimientos sociales. También serán admitidas aquellas que planteen aspectos como la educación, el control político y social bajo regímenes autoritarios, los índices de calidad democrática, las formas de juego y ocio, las relaciones institucionales o las tradiciones asociadas al deporte. Así como aquellas expresiones que articulen algún tipo de relación entre el deporte y la competición (de élite o amateur), el espectáculo, el territorio o las sexualidades entre otros.

We invite you to present proposals that address the issue of legacies and persistences that are carried over from the past in the perspective of the social and cultural history of sport. We are particularly interested in papers resulting from research into immaterial and material legacies in sport, resistance to change in aspects such as sport and gender, sport and social class, sport and ideology, sport and religious morality, sport and the media or sport and social movements. Also accepted are those that deal with aspects such as education, political and social control under authoritarian regimes, democratic quality indexes, forms of play and leisure, institutional relations or traditions associated with sport. As well as those expressions that articulate some kind of relationship between sport and competition (elite or amateur), spectacle, territory or sexualities among others.

TAULA / MESA / PANEL 20

Americanisme vs. Anti–americanisme:
la percepció del poder estatunidenc a l'exterior

Americanismo vs. Antiamericanismo:
la percepción de poder estadounidense en el exterior

Americanism vs. Anti-Americanism:
the perception of American power abroad

Coordinador / Coordinator

Francesco Davide Ragno (francesco.ragno3@unibo.it)
Department of Political and Social Sciences, University of Bologna.

Umberto Tulli (umberto.tulli@unitn.it)
Department of Humanities and School of International Studies, University of Trento.

Aquesta taula es proposa l'objectiu d'investigar com la percepció del poder estatunidenc ha anat hibridant amb les cultures polítiques nacionals i internacionals des de mitjan segle XX. En el llarg i ara aparentment en declivi «Segle Americà», els Estats Units van representar tant

un model com un anti-model, que va impulsar estratègies polítiques, moviments i partits a Europa i en el món. Agrairem especialment les propostes relacionades amb:

- » L'impacte dels Estats Units en les cultures nacionals i internacionals (per ex., la percepció del poder estatunidenc entre les forces nacionalistes en diferents contextos polítics; l'efecte de la representació dels Estats Units en la difusió i recepció de models de desenvolupament en el denominat «Sud Global»)
- » La memòria i l'elaboració d'esdeveniments significatius i dramàtics en la història dels Estats Units en contextos polítics diferents, tant occidentals com no occidentals (per ex., la memòria de Badia de Cochinos, la caiguda de Saigon, la crisi dels ostatges iranians, l'11 de setembre).
- » La representació cultural, artística i política dels Estats Units en el món (per ex., la novel·la l'Americà Tranquil de Graham Greene o la sèrie del pintor italià Franco Angeli sobre els Estats Units d'Amèrica).

S'avaluaran propostes que abordin altres aspectes de la percepció del poder i la cultura estatunidenques en l'exterior.

Els interessats hauran d'enviar una proposta de 500 paraules (en qualsevol dels tres idiomes oficials del congrés) i un breu currículum.

Esta mesa se propone el objetivo de investigar cómo la percepción del poder estadounidense ha ido hibridando con las culturas políticas nacionales e internacionales desde mediados del siglo XX. En el largo y ahora aparentemente en declive «Siglo Americano», Estados Unidos representaron tanto un modelo como un anti-modo, que impulsó estrategias políticas, movimientos y partidos en Europa y en el mundo. Agradeceremos especialmente las propuestas relacionadas con:

- » El impacto de Estados Unidos en las culturas nacionales e internacionales (por ej., la percepción del poder estadounidense entre las fuerzas nacionalistas en diferentes contextos políticos; el efecto de la representación de Estados Unidos en la difusión y recepción de modelos de desarrollo en el denominado «Sur Global»)
- » La memoria y la elaboración de acontecimientos significativos y dramáticos en la historia de Estados Unidos en contextos políticos diferentes, tanto occidentales como no occidentales (por ej., la memoria de Bahía de Cochinos, la caída de Saigón, la crisis de los rehenes iraníes, el 11 de septiembre)
- » La representación cultural, artística y política de los Estados Unidos en el mundo (por ej., la novela El Americano Tranquilo de Graham Greene o la serie del pintor italiano Franco Angeli sobre los Estados Unidos de América).

Se evaluarán propuestas que aborden otros aspectos de la percepción del poder y la cultura estadounidenses en el exterior.

Los interesados deberán enviar una propuesta de 500 palabras (en cualquiera de los tres idiomas oficiales de las conferencias) y un breve currículum.

The panel aims at investigating how the perception of American power has been shaping national and international political cultures since the mid-Twentieth Century. In the long and now apparently declined «American century», the United States represented both a model

and an anti-model, which fueled political strategies, movements, parties in Europe as well as in the world. We will particularly welcome proposals relating to:

- » America's impact on national, international cultures (i.e. the perception of American power among nationalist forces in different political context; the effect of the representation of America in the dissemination and reception of development models in the so-called «Global South»)
- » The memory and the re-elaboration of significant and dramatic events in America's history by foreigners (i.e. the memory the Bay of Pigs, the fall of Saigon, the Iranian hostage crisis, 9/11)
- » Cultural, artistic and political representation of the United States in the world (i.e. Graham Greene's Quiet American or Italian painter Franco Angeli's series on the United States of America)

Proposals tackling other aspects of the perception of American power and culture abroad will be evaluated.

Interested participants should send a 500-word proposal (in any of the three official languages of the conference) and a short CV.

TAULA / MESA / PANEL 21

Cerimònies a l'espai públic:
la forja d'herències col·lectives en el segle XIX i XX

Ceremonias en el espacio público:
la forja de herencias colectivas en el siglo XIX y XX

Ceremonies in public space:
shaping collective legacies in 19th and 20th century

Coordinador / Coordinator

Jordi Roca Vernet (jroca@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

David Cao Costoya (dcao@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Giovanni C. Cattini (gccattini@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Les institucions i els col·lectius diversos que conformaven les societats dels segles XIX i XX van trobar en els actes públics ceremonials una forma a través de la qual afirmar-se, legitimar-se i atribuir valor als seus interessos i aspiracions. En ocasions, van ser un mecanisme formidable de mobilització i vertebració col·lectiva. La tipologia de pràctiques (de culte) que contemplen és múltiple: festes, homenatges, funerals, actes commemoratius i altres esdeveniments públics de naturalesa ceremonial que remeten a la dimensió més simbòlica i ritual de la política, entesa lato sensu. Ens interessen particularment aquelles cerimònies que contenen la voluntat d'articular algun tipus de relació amb el passat des del present, però també aquelles expressions que, sense vincles explícits amb allò ja esdevingut, tenen la vocació d'impressionar

les percepcions i les representacions col·lectives amb la finalitat d'esdevenir perdurables, de ser part del futur. Assistim, doncs, d'alguna manera, a un joc que ens parla de la relació que les societats mantenen amb el temps i com es dirimeix col·lectivament allò que, considerat un bé, ha d'ésser propiciat, preservat, transmès. En definitiva, es tracta d'analitzar les cerimònies com un element clau en la forja d'herències, en la (re)producció de llegats, per tal com entenem que l'atribució de bé col·lectiu i el discerniment dels elements que mereixen supervivència en la vida social, són components clau en la configuració de les identitats polítiques i culturals.

Las instituciones y los colectivos diversos que conformaban las sociedades de los siglos XIX y XX encontraron en los actos públicos ceremoniales una forma a través de la cual afirmarse, legitimarse y atribuir valor a sus intereses y aspiraciones. En ocasiones, fueron un mecanismo formidable de movilización y vertebración colectiva. La tipología de prácticas (de culto) que contemplamos es múltiple: fiestas, homenajes, funerales, actos conmemorativos y otros acontecimientos públicos de naturaleza ceremonial que remiten a la dimensión más simbólica y ritual de la política, entendida lato sensu. Nos interesan particularmente aquellas ceremonias que contienen la voluntad de articular algún tipo de relación con el pasado desde el presente, pero también aquellas expresiones que, sin vínculos explícitos con aquello ya acontecido, tienen la vocación de impresionar las percepciones y las representaciones colectivas con el fin de ser perdurables y formar parte del futuro. Asistimos, pues, de algún modo, a un juego que nos habla de la relación que las sociedades mantienen con el tiempo y cómo se dirime colectivamente aquello que, considerado un bien, debe ser propiciado, preservado, transmitido. En definitiva, se trata de analizar las ceremonias como un elemento clave en la forja de herencias, en la (re)producción de legados, en tanto en cuanto entendemos que la atribución de bien colectivo y el discernimiento de los elementos que merecen supervivencia en la vida social, son componentes clave en la configuración de las identidades políticas y culturales.

The diverse institutions and groups that formed societies of the 19th and 20th century found in ceremonial public events a way by which to assert and legitimise themselves, and to attribute value to their interests and aspirations. They were sometimes a formidable mechanism for mobilization and collective structuring. The typology of (cult) practices that we contemplate is multiple: feasts, tributes, funerals, commemorative events and other public ceremonial events that refer to the most symbolic and ritual dimension of politics, understood lato sensu. We are particularly interested in those ceremonies which contain the will to articulate some kind of relationship with the past from the present, but also those expressions which, without explicit links to what has already happened, have the vocation of impressing collective perceptions and representations in order to endure and be part of the future. We are somehow witnessing a game which tells us about the relationship that societies have with time and how we collectively decide what should be considered a value, and thus promoted, preserved and transmitted. In short, we invite you to analyse ceremonies as a key element in the forging of inheritance, in the (re)production of legacies, as long as we understand that the attribution of collective value and the discernment of elements that deserve to survive in social life are key components in shaping political and cultural identities.

TAULA / MESA / PANEL 22

Configuració de les elits regionals i pervivència
actual del llegat regionalista franquista

Configuración de las elites regionales y pervivencia
del legado regionalista franquista

Configuration of regional elites and current survival
of the Francoist regionalist legacy

Coordinador / Coordinator

Ana Rodríguez Granell (arodriguezgrane@uoc.edu)
Universitat Oberta de Catalunya.

Marc Gil Garrusta (mgilgar@uoc.edu)
Universitat Oberta de Catalunya.

Les diverses institucions de l'Estat, així com els organismes d'enquadrament i socialització del Nuevo Estado, tingueren una paper molt rellevant en l'articulació de la societat al llarg del règim franquista. Fou en aquests espais on es desenvoluparen les interaccions entre la societat regional, els responsables polítics i els cossos administratius que representaven el poder central. Aquestes interaccions contribuïren a la consolidació d'unes noves elits regionals (enteses en un sentit ampli: elits tradicionals, nous cossos professionals, cercles intel·lectuals i artístics, etc...), a bastir noves xarxes clientelars, que ajudarien a la mútua consolidació del règim franquista i de les pròpies elits regionals, i a vehicular demandes i interessos concrets dins de l'agenda política i econòmica general. L'objectiu principal de la taula és estudiar els llegats polítics, econòmics, jurídics i culturals que es van generar amb l'impuls i/o la participació d'aquestes elits regionals durant el franquisme. Es tracta de ponderar l'herència franquista en la nostra societat actual.

Las diversas instituciones del Estado, así como los organismos de encuadre y socialización del Nuevo Estado, tuvieron un papel muy relevante en la articulación de la sociedad a lo largo del régimen franquista. Fue en estos espacios donde se desarrollaron las interacciones entre la sociedad regional, los responsables políticos y los cuerpos administrativos que representaban al poder central. Estas interacciones contribuyeron a la consolidación de unas nuevas élites regionales (entendimientos en un sentido amplio: élites tradicionales, nuevos cuerpos profesionales, círculos intelectuales y artísticos, etc....), a construir nuevas redes clientelistas, que ayudarían a la mutua consolidación del régimen franquista y de las propias élites regionales, y a vehicular demandas e intereses concretos dentro de la agenda política y económica general. El objetivo principal de la mesa es estudiar los legados políticos, económicos, jurídicos y culturales que se generaron con el impulso y/o la participación de estas élites regionales durante el franquismo. Se trata de ponderar la herencia franquista en nuestra sociedad actual.

The various state institutions, as well as the framing and socialization bodies of the Nuevo Estado, played a very important role in the articulation of society throughout the Franco regime. It was in these areas where the interactions between the regional society, the political leaders and the administrative bodies that represented the central powers developed. These

interactions contributed to the consolidation of new regional elites (understood in a broad sense: traditional elites, new professional bodies, intellectual and artistic circles, etc. ...), to build new clientele networks, which would help the mutual consolidation of the Francoist regime and the regional elites themselves, and to convey specific demands and interests within the general political and economic agenda. The main objective of the workshop is to study the political, economic, legal and cultural legacies that were generated with the impetus and/or participation of these regional elites during the Francoism. It is a question of weighing the Francoist legacy in our current society.

TAULA / MESA / PANEL 23

Aproximacions digitals a les herències contemporànies

Aproximaciones digitales a las herencias contemporáneas

Digital approaches to contemporary legacies

Coordinador / Coordinator

Xavier Rubio–Campillo (xrubio@ub.edu)

Universitat de Barcelona/ University of Edinburgh.

Tania González Cantero (tania.gonzalez@udg.edu)

Universitat de Girona.

L'última dècada ha vist una explosió de noves bases de dades, portals i continguts digitalitzats vinculats al món contemporani. El lliure accés a aquest enorme volum d'informació té un gran potencial per als investigadors del passat en tant que permet explorar noves vies, analitzar esdeveniments i comparar dinàmiques històriques a una escala i complexitat mai vista dins les diverses disciplines que estudien el passat a partir de fonts escrites, cultura material i altres tipus d'evidència. Al mateix temps, el nou panorama digital presenta grans reptes per a la integració d'aquest Big Data en la recerca històrica, ja que requereix mètodes d'anàlisi computacional innovadors, així com un estudi acurat de les limitacions i biaixos existents en qualsevol registre del passat. Aquesta sessió és una crida a tots els historiadors, arqueòlegs, experts en patrimoni i altres investigadors interessats en presentar i compartir treballs d'Humanitats Digitals (en procés o ja acabats), en relació amb les herències del món contemporani, tot incloent aproximacions com l'anàlisi quantitatiu de textos, els Sistemes d'Informació Geogràfica (SIG), la ciència de dades, o l'anàlisi de xarxes complexes, entre d'altres. L'objectiu de la sessió és proporcionar un espai de debat sobre les innovacions metodològiques i les aportacions de les Humanitats Digitals en la comprensió del nostre passat, així com les seves limitacions i reptes.

La última década ha visto una explosión de nuevas bases de datos, portales y contenidos digitalizados vinculados al mundo contemporáneo. El libre acceso a este enorme volumen de información tiene un gran potencial para los investigadores del pasado en cuanto que permite explorar nuevas vías, analizar acontecimientos y comparar dinámicas históricas en una escala y complejidad nunca vista dentro de las diversas disciplinas que estudian el pasado a partir de fuentes escritas, cultura material y otros tipos de evidencia. Al mismo tiempo, el nuevo panorama digital presenta grandes retos para la integración de este Big Data en la investiga-

ción histórica, puesto que requiere métodos de análisis computacional innovadores, así como un estudio esmerado de las limitaciones y sesgos existentes en cualquier registro del pasado. Esta sesión es un llamamiento a todos los historiadores, arqueólogos, expertos en patrimonio y otros investigadores interesados al presentar y compartir trabajos de Humanidades Digitales (en proceso o ya acabados), en relación con las herencias del mundo contemporáneo, incluyendo aproximaciones como el análisis cuantitativo de textos, los Sistemas de Información Geográfica (SIG), la ciencia de datos, o el análisis de redes complejas, entre otros. El objetivo de la sesión es proporcionar un espacio de debate sobre las innovaciones metodológicas y las aportaciones de las Humanidades Digitales en la comprensión de nuestro pasado, así como sus limitaciones y retos.

Last decade has seen an explosion of new databases, web portals and digitized content linked to the contemporary world. Open access to this wealth of information has a great potential for researchers as it allows them to explore new approaches, analyse events and compare historical dynamics. These large datasets are useful to study the past on a scale and complexity never seen before from written sources, material culture, and other types of evidence. At the same time, the new digital outlook presents great challenges for the integration of this Big Data within current historical research. The analysis of this data requires innovative methods of computational analysis, as well as a thorough study of the existing limitations and biases in any record of the past. This session is open to all historians, archaeologists, heritage experts and other researchers interested in presenting and sharing works in Digital Humanities (in progress or already completed), related to the legacies of the contemporary world, including approaches such as quantitative analysis of texts, Geographic Information Systems (GIS), data science or complex networks analysis, among others. The aim of the session is to provide a space for discussion on methodological innovations and the contributions of Digital Humanities in understanding our past, as well as its limitations and challenges.

TAULA / MESA / PANEL 24

Masculinitats a l'Espanya contemporània: pluralitat, herències i memòria

Masculinidades en la España Contemporánea: pluralidad, herencias y memoria

Masculinities in Contemporary Spain: Pluralities, heritage and memory

Coordinador / Coordinator

Lorraine Ryan (L.Ryan@bham.ac.uk)
University of Birmingham.

Gemma Torres (gemma.torresdelgado@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

La present taula vol contribuir a la discussió historiogràfica sobre la complexitat i pluralitat de les experiències, pràctiques i identitats masculines a l'Espanya contemporània. Així esperem rebre contribucions que explorin les formes de construcció de la norma de gènere en relació a la masculinitat en diferents contextos i cultures polítiques (incloent les formes de masculinitat còmplice), així com les experiències i pràctiques de dissidència respecte a ella i les formes de

masculinitat subalterna (Connell, 1995). Volem reflexionar també sobre la metodologia per analitzar aquesta contestació de gènere (per exemple a través de la història de les emocions o els afectes —Rosenwein, 2007; Reddy, 2001—) o els contextos on es produueixen (per exemple en el marc de grups o subjectes subalterns en termes de classe, identitat nacional, o raça; o en les experiències dels vençuts i represaliats, per exemple, després de la Guerra Civil). Són benvingudes també les aportacions sobre la memòria i les herències d'aquesta història d'imposicions i també dissidències masculines.

La presente mesa quiere contribuir a la discusión historiográfica sobre la complejidad y pluralidad de las experiencias, prácticas e identidades masculinas en la España contemporánea. Esperamos recibir contribuciones que exploren tanto la construcción de la norma de género en relación a la masculinidad (incluyendo las formas de masculinidad cómplice), como las experiencias de disidencias respecto a ella y las formas de masculinidad subalternas (Connell, 1995). Queremos reflexionar también sobre la metodología para analizar esta contestación de género (por ejemplo, a través de la historia de las emociones o los afectos —Rosenwein, 2007; Reddy, 2001—) o los contextos donde se producen (por ejemplo, en el marco de grupos o sujetos subalternos en términos de clase, identidad nacional, o raza, o en las experiencias de los vencidos y represaliados, por ejemplo, después de la Guerra Civil). Son bienvenidas también las aportaciones que reflexionen sobre la memoria y las herencias de esta historia de imposiciones, pero también disidencias masculinas.

This panel wishes to contribute to the historiographical discussion on complexity and plurality of the experiences, practices and masculine identities in Contemporary Spain. We hope to receive contributions on the ways in which hegemonic masculinity is constructed in different cultural and political contexts (including forms of complicity masculinity). Moreover, we wish to reflect on the contestation of these rigid forms of manhood and the experiences of subordinate masculinities (Connell, 2005). We would also like to reflect on the methodology to analyse this contestation of gender norms (for example, through the history of emotions or affects —Rosenwein, 2007; Reddy, 2001—), or the contexts in which they occur (for example, in the context of groups or subjects subordinated in terms of class, national identity, or race; or in the context of the defeated and repressed, for example, after the Civil War). We particularly welcome contributions that focus on memory and the legacy of these gender norms and its contestation.

TAULA / MESA / PANEL 25

Guerres civils, dictadures i transicions a la democràcia durant el segle XX en els llibres de text d'educació secundaria

Guerras civiles, dictaduras y transiciones a la democracia durante el siglo XX en los libros de texto de educación secundaria

Civil wars, dictatorships and transitions to democracy during the 20th century in secondary school textbooks

Coordinador / Coordinator

Javier Tébar (javiertebar@ub.edu)
Universitat de Barcelona.

Andrea Tappi (tappi.andrea@gmail.com)
Storie in Movimento.

Aquesta taula ofereix un espai per reflexionar sobre la dinàmica de continuïtat i/o ruptura en un àmbit com l'aprenentatge de la Història a l'escola. Els que sovint anomenem «manuals» constitueixen un dels dispositius fonamentals en la construcció de genealogies de el temps històric i de relats que són transmesos a les i els estudiants en les seves etapes formatives prèvies a l'Ensenyament Superior. Però més enllà de les narracions sobre el passat que ens ofereixen, la qüestió de fons té a veure amb els propis processos d'ensenyament-aprenentatge de la Història com a problema. Escola i aprenentatge de la Història són aspectes clau en la conformació de valors democràtics i de ciutadania, si cap més i amb major urgència davant de la marea alta de noves formes de «mentir» sobre el passat.

Esta mesa ofrece un espacio para reflexionar sobre la dinámica de continuidad y/o ruptura en un ámbito como el aprendizaje de la Historia en la escuela. Los que con frecuencia denominamos «manuales» constituyen uno de los dispositivos fundamentales en la construcción de genealogías del tiempo histórico y de relatos que son transmitidos a las y los estudiantes en sus etapas formativas previas a la Enseñanza Superior. Pero más allá de las narraciones sobre el pasado que nos ofrecen, la cuestión de fondo tiene que ver con los propios procesos de enseñanza-aprendizaje de la Historia como problema. Escuela y aprendizaje de la Historia son aspectos clave en la conformación de valores democráticos y de ciudadanía, si cabe más y con mayor urgencia frente a la marea alta de nuevas formas de «mentir» sobre el pasado.

The panel offers a space to reflect on the dynamics of continuity and/or rupture in an area such as the learning of history at school. What we often call «textbooks» are one of the fundamental devices in the construction of genealogies of historical time and narratives that are transmitted to students in their formative stages prior to Higher Education. But beyond the narratives about the past that they offer us, the underlying question has to do with the very processes of teaching-learning History as a problem. School and history learning are key aspects in the shaping of democratic values and citizenship, even more so and even more urgently in the face of the rising tide of new ways of «lying» about the past.

TAULA / MESA / PANEL 26

Quan els monuments son una herència incòmoda
 Cuando los monumentos son una herencia incómoda
 When monuments are a problematic legacy

Coordinador/ Coordinator

Queralt Solé (queraltsole@ub.edu)
 Universitat de Barcelona.

Oriol Dueñas (oriolduenas@ub.edu)
 Universitat de Barcelona.

Neus Moran Gimeno (neus.num@gmail.com)
 Investigadora independent.

La Taula vol animar a reflexionar sobre els monuments que perviuen en el paisatge i que potser han deixat de tenir el significat original de quan van ser erigits, o bé foren erigits en un context polític i social molt diferent a l'actual. Aquestes circumstàncies poden portar al fet que avui en dia hi hagi monuments mancats de significat, que ningú de la societat s'hi senti representat o bé que s'hagin convertit en la materialització de només una part de la societat, excluint d'altres. S'anima a persones de les més diverses disciplines a participar en la reflexió respecte aquests monuments que s'han heretat i amb els quals no sempre és fàcil prendre una decisió de com actuar al respecte, si es que cal actuar. Unes estàtues o monuments que han monumentalitzat sovint un paisatge i que son indestrables del seu context original, tot i que alhora han tingut una vida pròpia que mereix ser analitzada.

La mesa pretende animar a reflexionar respecto los monumentos que perviven en el paisaje y que quizá han dejado de tener el significado original de cuando se ergieron, o bien fueron erigidos en un contexto político y social muy diferente del actual. Estas circunstancias pueden comportar que hoy en día existan monumentos carentes de significado, a través de los cuales nadie de la Sociedad se siente representado en ellos, o bien se hayan podido convertir en la materialización de tan solo una parte de la sociedad, excluyendo otras. Se anima a personas de las más diversas disciplinas a participar en la reflexión respecto estos monumentos que se han heredado y con los cuales no siempre es fácil tomar una decisión respecto a cómo actuar con ellos, si es que se debe actuar. Unas estatuas o monumentos que a menudo han monumentalizado el paisaje y que son inseparables de su contexto original, a pesar de que a la vez han tenido una vida propia que merece ser analizada.

The aim of this panel is to encourage reflection on the monuments that survive today but which may no longer have their original significance or which were erected in a political and social context that is very different from today's. This means that today there may be monuments that are devoid of meaning and no one, or only part of society, feels represented by them. People from a diverse range of disciplines are encouraged to take part in this discussion on monuments we have inherited but which we don't know what to do with now, if anything at all. These statues and monuments have often monumentalized the landscape and can only be understood within their original context, even though they have had a life of their own that now deserves to be analysed.

II CONGRÉS INTERNACIONAL

[INTERNATIONAL CONFERENCE]

SECCIÓ D'HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA I MÓN ACTUAL

DEPT. HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA, UB

2022. 06. 20-22

Fac. Geografia i Història, UB.
Montalegre, 6. Barcelona

legaciesconference22@ub.edu

UNIVERSITAT DE
BARCELONA